

ชื่อวิทยานิพนธ์ “อัลวิลายะฮ์อัลคอซ็เซาะฮ์” และหลักการปฏิบัติในสังคมมุสลิมในจังหวัด
ยะลา กรณีศึกษาเฉพาะอำเภอยะหา
ผู้เขียน นายสะมาแอ บือราเฮง
สาขาวิชา อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพความเป็นจริงของการปฏิบัติหน้าที่
ของผู้ปกครอง “อัลวิลายะฮ์อัลคอซ็เซาะฮ์” ในเขตอำเภอยะหา จังหวัดยะลา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและ
ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องจากตำราหนังสืองานวิจัยเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่
ของผู้ปกครองส่วนบุคคลและทรัพย์สิน

การศึกษาในภาคสนาม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ท่านซึ่ง
ประกอบด้วยผู้นำศาสนา คือ บรรดาอิหม่าม กรรมการมัสยิด ผู้รู้ในด้านกฎหมายครอบครัวอิสลาม
สามีภรรยา และหญิงหม้าย ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ของเขตอำเภอยะ
หา จังหวัดยะลา

ข้อมูลได้รวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คือ อายุ เพศและอาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ของวาลีในการแต่งงานให้กับหญิงโสดหรือหญิง
หม้าย

ตอนที่ 3 ข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ต่อการดูแลบุตรชาย หญิงที่ไม่บรรลุนิติภาวะหรือ
บรรลุนิติภาวะแล้ว

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลทรัพย์สินเด็กกำพร้าและผู้พิการทางสมอง

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้พบว่า

1. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้เป็นวาลีในสังคมมุสลิมได้ดำเนินการไปอย่างถูกต้อง
ตามกฎหมายอิสลามที่ได้กำหนดไว้ในตำราฟิคว์ต่างๆ โดยเฉพาะสิทธิของวาลีในการแต่งงาน ซึ่ง
บิดาเป็นผู้ดำเนินการเองในการแต่งงานให้กับลูกๆ มีค่าร้อยละ 90.5 ผลดังกล่าวสอดคล้องกับ
หลักการศาสนาที่ได้บัญญัติไว้

2. สามีภรรยาที่อยู่ด้วยกัน มีความรับผิดชอบในการดูแลครอบครัว คิดเป็นร้อยละ
73.8 แต่ในเวลาหย่าร้างกัน มารดาได้ให้ความรับผิดชอบต่อบุตรมากกว่าบิดา คิดเป็นร้อยละ 69.3

เช่นเดียวกับด้านการเงิน มารดาได้ให้อุปการะด้านการเงินต่อบุตรมากกว่าบิดา คิดเป็นร้อยละ 51.5 และร้อยละ 30.7 ต่อความรับผิดชอบของบิดาต่อบุตร

3. การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สังคมมุสลิมยังขาดความเข้าใจและความรู้ที่ถูกต้องในภาระและหน้าที่ในการคุ้มครองดูแลทรัพย์สินซึ่งผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า บิดาได้ทำหน้าที่ดังกล่าว ร้อยละ 39.5 รองลงมาคือปู่คิดเป็นร้อยละ 16.8 และถัดมาคือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งโดยจากบิดา คิดเป็นร้อยละ 7.5 ผลดังกล่าวดีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านศาสนาหรือสามัญ ซึ่งสถิติผู้ที่จบการศึกษาชั้นชานาวิ คิดเป็นร้อยละ 41.3 และ ผู้ที่จบมัธยมตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 38.8

Thesis Title: “Al-wilayah Al-khasah” and Its Application in Muslim Society in Yala Province: A Case Study in Yaha District

Author: Mr. Samaae Bueraheng (Ismail Ibrahim)

Major Program: Islamic Studies

Academic Year: 2007

ABSTRACT

The aim of this thesis is to study the realistic identification related to the mandatory operation which emphasized on “Al-wilayah Al-khasah” in Yaha District, Yala Province. The researcher had studied some relevant references and researches in order to gain accurate information regarding the private mandatory and properties.

For field study, the sampling group were 400 people including religious leaders (Imams), committee of the mosques, knowledgeable people in Islamic Family Law, couples, and widows. Originally, those people are from Yaha District, Yala Province.

The questionnaires had been divided into 4 parts:

- Part 1:** Personal information: age, sex, and occupation,
- Part 2:** Information concerning the witnesses (Walee) operation to the marriage of single females and widows.
- Part 3:** Information concerning the responsibility in taking care of children both who attain and do not attain maturity.
- Part 4:** Information concerning orphan’s properties management and disable children.

The results of the study revealed that:

1. Walee operation in Muslim society was correct according to Islamic Law which was stated in Fiqh textbooks, especially the rights of Walee in organizing a marriage. Anyway, Fathers were able to manage the marriage for their children 90.5%, which was corresponded in accordance with Islamic principles.
2. Married couples’ responsibility to family was 73.8%, yet in case of a divorce, mothers had more responsibility than fathers to look after the children 69.3%. Also in financial support, 51.5%, mothers had great support more than fathers, while fathers only 30.5%.
3. The study showed that Muslim society still lacked accurate knowledge and understanding in properties guard. The results revealed that 39.5% was fathers’ responsibility concerning this matter, followed by grandfathers’ 16.8%, and the person who specifically appointed by the fathers 7.5%.

The mentioned results caused because of lack knowledge both in academic and religion. The statistic of the people who graduated in Sanawi Level was 41.3% and in upper-secondary school was 38.8% respectively.

عنوان الرسالة: الولاية الخاصة، وتطبيقاتها لدى المسلمين بمحافظة جالا، دراسة خاصة بدائرة جاها، جنوب تايلند.

الباحث: ساماعى بوراهينج (اسماعيل إبراهيم)

التخصص: الدراسات الإسلامية

العام الدراسي: 2550ب

مستخلص

يهدف هذا البحث لدراسة الواقع المعمول لدى المجتمع الإسلامي وكيفية تطبيقات الولاية الخاصة بدائرة جاها- محافظة جالا، جنوب تايلند. حيث قام الباحث بدراسة المصادر والمراجع والبحوث العلمية المختلفة.

وأما المعلومات الميدانية، فقد تم جمعها من مجتمع البحث المتكون من 400 عينة التي وقع اختيارها بالدائرة، وذلك بإجراء المقابلة وتقديم أسئلة الاستبيان للفئة المكونة من أئمة المساجد وأعضائها وأفراد الأسرة المتمثلة في كل من الزوج والزوجة والمطلقة والعارفين بالشريعة الإسلامية.

وتتضمن تلك المعلومات كالاتي:

الأول: المعلومات العامة عن السن والجنس والمهنة.

الثاني: الولاية في الزواج وتطبيقاتها لدى المجتمع.

الثالث: حضانة الأولاد ورعايتهم والإشراف على تربيتهم وتعليمهم، قبل البلوغ وبعده.

الرابع : الولاية على أموال القاصرين وكيفية حفظها وتنميتها.

فكانت النتائج التي توصل اليها الباحث كالاتي :

1. الولاية وتطبيقاتها لدى المجتمع والذي سار على نهج سليم وصحيح

وخاصة في الولاية على الزواج، قد بلغت نسبتها 90.5% تشير إلى أن الأب هو الولي في العقد.

2. تولى الزوج والزوجة على القيام بمهامهما في الحضانه والإنفاق على أولادهما، وقد بلغت النسبة 73.8%. وأما حين الفرقة، فالأم أشد اهتماما بالصغير والصغيرة من الأب، وبلغت نسبتها 69.3%. وأما الأب، فنسبة اهتمامه كانت قليلة وهي 30.5%.

3. تشير الدراسة إلى درجة الوعي لدى المجتمع نحو الولاية على أموال القاصرين ورعايتها والتي مازالت في أدنى المستوي. وقد بلغت نسبة الفهم لدى الأولياء كالاتي:

(1) فالأب، نسبته: 39.5%، (2) والجد، نسبته: 16.8% (3) وصي الأب، نسبته: 7.5%، وذلك ناتج عن انخفاض المستوى الثقافي لدى الولي، حيث أن أغليتهم كانوا من الذين قد أهوا تعاليمهم بالمرحلة الثانوية العصرية بنسبة 38.8% والدينية بنسبة: 41.3%.